

BALLETSKOLEN
Den Røde Plads 4
7500 Holstebro
Tlf. 9742 8411
Fax 9742 8455
CVR. 194 044 04

Kontonr.: 6811-126247

mail@balletskolenholstebro.dk

www.balletskolenholstebro.dk

BALLETSKOLEN
dans • ballet • friskole

Sorg- og kriseplan 2018

Vi kan ikke beskytte os mod den del af livet der handler om tab, sorg og død. Sorg er den naturlige, uundgåelige lidelse, som hører menneskelivet til. Sorg og krise kan opstå ved dødsfald, tab af kærlighed, medmenneskelighed, samhørighed og tab af afgørende livsværdier.

Sorg og kriseberedskabsplanen er udarbejdet som en handleplan, der kan støtte, vejlede og angive retningslinjer i forbindelse med tab, sorg og død. Nedenstående plan har til formål at organisere Balletskolens handlinger og redskaber i en sorg- og krisesituation.

Visionen er at håndtere sorg og krise, sådan at børn og deres forældre samt skolens personale mærker rettidig omsorg og støtte, når de er i krise.

Ethvert menneskes sorg er unik – det er bearbejdningen også. Derfor er det vigtigt, at den sorgramte inddrages i sorgarbejdet. Det vil altid være et individuelt behov, som skal tilgodeses. Det skal være i orden at sige ja eller nej til de tilbud, skolen giver.

Der skal være fokus på, at elevens sorg varer ved – ofte flere år. Derfor skal der være en tilbagevendende fokus på barnets udvikling og trivsel.

Ingen forløb er ens og hvert forløb afstemmes situationen og de involveredes behov og ønsker.

Kontaktperson

Det er vigtigt, at alle medarbejdere og især skolens ledelse og klasselæreren/kontaktpersonen arbejder tæt sammen om nedenstående handleplan. For at det ikke skal blive for overvældende for den ramte familie og de øvrige børn i de(n) pågældende klasse(r) vælges en primær kontaktperson. Det vil oftest være klasselæreren, men en anden person fra personalet, der har en tilknytning til familien, ville sagens kunne bruges i sorgarbejdet. Derfor er det vigtigt at benytte det kendskab, man har til familien i valget af kontaktpersoner. Det er vigtigt at kende familiens ressourcer og kulturelle tilhørsforhold og traditioner.

- Det er legalt ikke at kunne være kontaktperson for sorgarbejde, blot arbejdet så gives videre til en anden primærperson. Det er ledelsens opgave at videregive arbejdet.
- At være kontaktperson kræver ikke uddannelse, men det kræver medmenneskelighed, øje for at yde omsorg og faglighed. Kontaktpersonen kan ikke give det tabte tilbage, men kan vise, man er der og er parat til at lytte og tør stille spørgsmål. Opgaven er at være en ansvarlig voksen og vise at man er parat til at yde støtte.
- Ledelsen fungerer som støtte og sparringspartner for kontaktpersonen.
- Personalet skal støtte hinanden i sorg og krisesituationer. Primærpersonen skal selv kunne sige, hvilken medarbejder/hvilke medarbejdere, der ønskes som sparringspartner.

Information til forældrekrædsen

De berørte forældre inddrages i processen omkring hvornår og hvordan den øvrige forældrekræds, klassekammeraterne og de øvrige elever orienteres. Ligeledes samarbejdes der om, hvad der skal informeres om. Det er vigtigt, at de pårørende oplever, at der bliver lyttet til dem, og at skolen er med til at tage ansvar for, at processen foregår på en tryk og støttende måde.

Der vises ekstra omsorg og opmærksomhed i forhold til barnet og barnets forældre samt den klasse, barnet er en del af.

Ved dødsfald i et barns nærmeste familie (mor, far, søskende)

Når ovenstående erfarer, orienteres først og fremmest skolens ledelse, som dernæst orienterer klasse-læreren og skolens øvrige personale.

Klasselæreren/kontaktpersonen har ansvaret for, at den aftalte plan følges så vidt muligt :

Klasselæreren eller en anden kontaktperson – gerne sammen med en anden, selvvalgt ressourceperson – kontakter hjemmet for at afklare, hvad skal der gøres og hvilken rolle skolen skal påtage sig. Kontaktpersonen og dennes samarbejdspartner aflægger hjemmet et besøg, hvor strategien aftales. Skolen har ansvar for at fremlægge nogle løsningsmuligheder for familien, som så kan forholde sig til disse og kan sige til eller fra.

- Informerer klassens øvrige forældre, - efter forudgående aftale med den berørte familie. Evt. indkaldes til et møde med klassens forældre.
- Blomster fra skolen og en lille gave til barnet samt et fælles brev til familien.
- Omsorg for og fra klassen. Har barnet endnu ikke været til stede, orienteres børnene, og man taler om, hvad man kan gøre for at hjælpe barnet igennem sorgen. Når barnet vender tilbage til klassen, føler det sig anderledes, – måske ikke inkluderet – blandt andet fordi ikke alle ved, hvordan man skal tale om tabet. Skolen skal hjælpe klassekammerater til at være sorgbearbejdere-derfor skal klassen forberedes på de første dage efter tilbagekomsten: hvad skal ske, hvad kan man sige og gøre ...
- Klasselærer/kontaktperson tager ansvar for, at der med jævne mellemrum afholdes samtaler med det berørte barn. Første møde efter 2-3 uger efter dødsfaldet og derefter mindst hver 2. eller 3. måned og ellers efter behov.
- Klasselærer følger op i forhold til markering af årsdag og andre mærkedage i forhold til afdøde. Det er klasselærerens ansvar at overlevere diverse informationer til en ny klasselærer, hvis der er et skifte.

- Klasselæreren/kontaktperson tager, i samråd med familie og barn, initiativ til efter en tid at få kontakt til en sorggruppe eller anden hjælp, hvis det skønnes hensigtsmæssigt. Sammen med skolens personale, ledelse og ressourcpersoner (psykolog, præst, sundhedsplejerske o.a.) sættes procedurer i værk, hvis nødvendigt. Det er kontaktpersonen og klassens team, der identificerer de konkrete bekymringer. Kontaktperson/klasselærer formidler også adgang til de forskellige materialer, der findes i forbindelse med sorgbearbejdelse, f.eks. fra Kræftens Bekæmpelse.
- Der kan aftales en række særregler for eleven, når sorgen bliver for nærværende. Giv barnet mulighed for at ”holde pause” fra sorgen ved at skabe rum for andre oplevelser og adspredelser. Særregler handler om at give barnet støtte. Spørg eleven selv om behov. Der kan være brug for at justere handleplanen

I den konkrete situation overvejes yderligere :

- Deltagelse i begravelsen.

Skoleledelsens opgaver/ansvar

Ledelsen skaffer information, som viderebringes til alle skolens ansatte. Ledelsen informerer alle omkring klassen – også danselærere og andre tilknyttede.

Ledelsen informerer og håndterer i fornødent omfang medierne, og ved evt. henvendelse fra sådanne, henvises altid til ledelsen.

Ledelsen tager initiativ til en samling for skolens elever og personale, hvor der gives en kort information, synges en sang, tændes et lys og holdes stilhed.

Ved dødsfald i en ferie gennemføres den eller de dele af planen, der er muligt.

Ved dødsfald, hvor skolen mister et barn

Klasselærerens opgaver/ansvar :

Klasselæreren, evt. sammen med en anden selvvalgt person eller ledelse, kontakter hjemmet for at afklare skolens rolle. Bl.a. tilbydes følgende :

- Besøg i hjemmet.
- At pynte kirken.
- At tale med præsten om dennes tale ved begravelsen.
- Deltagelse i begravelsen – personale/klassen/andre elever.

Klasselæreren og/eller kontaktperson sørger for:

- blomster fra skolen.
- opfølgning efter aftale med forældre/søskende og tager evt. efter aftale kontakt til ressourcpersoner (præst, læge, psykolog).

- at fortælle eleverne hvad, hvordan, hvorfor. Giv tid og mulighed for spørgsmål.
- Gravstedet besøges sammen med klassen.
- at forældrene til det afdøde barn får mulighed for at få sagt ordentligt farvel til klassen.

Mulige tiltag:

- Pynte elevens plads med lys/blomster.
- Lade elevens plads stå tom i en periode, evt. med billede af afdøde.
- Skrive et fælles brev til familien.
- Lave et mindealbum.
- Emnearbejder om død, begravelse, sorg, tab, livsmod.
- Markering af årsdagen.
- Forsøge så vidt muligt at fortsætte den « normale hverdag » for resten af klassen.
- Aflevering af barnets personlige ejendele, der evt. er på skolen eller i institutionen.

Kontakt vedrørende begravelse

- Indhente oplysninger om begravelsen.
- Få afklaret, om forældrene ønsker lærere og klassekammeraternes deltagelse. Hvis forældrene ønsker deltagelse i begravelsen, deltager mindst klasselæreren og en repræsentant for ledelsen.
- Inddrag forældrerådet for klassen i beslutningen om børn skal deltage i begravelsen.
- Der kan evt. hjælp og rådgivning hos den lokale præst.

Skoleledelsens opgaver/ansvar

Ledelsen informerer alle skolens ansatte. Ledelsen tager initiativ til at afholde en mindehøjtidelighed med tale, sang og 1 minuts stilhed.

Ud fra situationen informerer skolens ledelse alle skolens forældre/eller dele deraf og indkalder – afhængig af situationen - til et møde på skolen hurtigst muligt, hvor eventuelle eksterne ressourcerpersoner vejleder forældre i at håndtere situationen i forhold til deres børn.

Ved dødsfald på skolen sørger ledelsen for, at ingen børn selv skal transportere sig hjem, og at ingen børn kommer hjem til et tomt hus. Om nødvendigt holder skolen åbent udover den normale åbningstid.

- Ledelsen sørger for kontakt til og håndtering af pressen i nødvendigt omfang.
- Ledelsen skriver nekrolog til avisen.
- Ledelsen tager hånd om personalet.

Hvis dødsfaldet sker i en ferie

Den medarbejder, der først får kendskab til dødsfaldet, kontakter ledelsen og det personale, som har barnet.

Der laves aftaler om:

- Kontakt til hjemmet.
- Blomster til og deltagelse i begravelsen.
- Skriftlig information til klassen/gruppens forældre, fritidshjem, ledelsen og klassen/gruppens øvrige lærere.

Mindestund og forløb i klassen arrangeres den første dag efter ferien.

Ved dødsfald blandt skolens ansatte

Skoleledelsens ansvar/opgaver

Når ovenstående erfarer, orienteres alle ansatte hurtigst muligt.

- Ledelsen kontakter alle ansatte og indkalder til et møde.
 - Sker dødsfaldet i en ferie, er det vigtigt, at så mange ansatte som muligt orienteres, inden de starter på arbejde igen.

Ledelsen samler skolens ansatte og skaber rammen om samværet og skaber en stund, hvor den afdøde kan mindes.

- Ledelsen informerer om, hvordan skolen vil forholde sig, herunder hvilke informationer, der skal gives til børnene.
- Ansatte, som rammes af sorgen, og som ikke formår at gennemføre en sædvanlig skoledag, får fri.
- Ledelsen skriver brev til alle hjem.
- Mindehøjtidelighed på skolen.
- Der formidles evt. krisehjælp til de(n) efterladte og til eventuelle kolleger.

Afdødes familie

Ledelsen tager kontakt til afdødes familie vedrørende skolens rolle:

- Giv de efterladte mulighed for at komme frem med, hvad de forventer af skolen. Ledelsen foreslår nogle mulige scenarier for familien, som så kan sige til eller fra.
- Samme dag sendes en varm hilsen fra skolen.
- Evt. deltagelse i begravelsen. Ledelsen har forinden indhentet oplysninger fra afdødes familie.

Der annonceres i dagspressen efter aftale med de efterladte. Der udarbejdes nekrolog. Ledelsen forestår evt. kontakt til og håndtering af pressen.

På begravelsesdagen lukkes skolen, således at personalet og evt. elever kan deltage i højtideligheden. Skoleledelsen afgør, hvorledes den samlede forældrekreds informeres.

Klasselærerne forestår information og opfølgning i egen klasse.

- Send ikke børnene hjem, men find alternative løsninger.

Dør en nær pårørende til en ansat (ægtefælle, samlever(ske), barn), gennemføres de af ovennævnte punkter, der i den givne situation findes relevante.

Ved dødsfald i en ferie gennemføres den eller de dele af planen, der er muligt. Andre punkter kan gennemføres, når skolen starter igen. Ved skolelederens død overtages ansvaret for ovenstående af skolens souschef.

Ved alvorlig sygdom, skilsmisse og andre krisesituationer

Når ovenstående erfarer, orienteres klasselæreren. Denne orienterer alle omkring klassen.

Klasselæreren, evt. sammen med en selvvalgt ressourceperson, kontakter hjemmet for at afklare :

- Hvad der skal gøres?
- Hvem skal orienteres?
- Hvilken rolle skal skolen påtage sig?

Klasselæreren er ansvarlig for, at der i samråd med familien, udarbejdes en plan for, hvordan der skal handles og kommunikeres.

Denne plan skal også indeholde anvisning på orientering af kammeraterne og de personer, der har berøring med eleven/familien.

Klasselæreren sørger for opfølgning og holdes løbende orienteret.

I tilfælde af længerevarende, livstruende sygdom :

Klassen holder kontakten til det syge barn gennem breve, tegninger m.m. og evt. besøg. Der findes et acceptabelt niveau for denne aktivitet. Barnets forældre inddrages.

Der kan arbejdes med forskellige tekster og film i relation til sygdommen, og der kan hentes bistand fra relevante organisationer eller ressourcepersoner. Barnets forældre kan inddrages i ovenstående forløb, hvis de ønsker det.

Når barnet igen vender tilbage til skole laves, der 'noget' særligt evt. flag og hygge.

- Barnet behandles mest muligt som før sygdommen.
- Barnet fortæller i det omfang det ønsker det selv om sin sygdom og behandling.
- De øvrige børn skal have mulighed for at udtrykke deres følelser og tanker, samt at vise medfølelse for den syge og hinanden.
- Forud for tilbagekomsten forberedes klassens elever på, hvordan man tackler det. Åben dialog er vigtig.

Skilsmisse

Der laves en aftale med forældrene om, hvordan de andre børn og hjem skal orienteres.

- Det er vigtigt at give barnet ekstra omsorg. Det er vigtigt, at det fortælles barnet, at personalet er orienteret!
- Kontaktpersonen sørger for at holde tæt kontakt til forældrene og evt. være behjælpelig med at anvise en ressourceperson.
- Skolens kontor opdateres om kontaktoplysninger, så begge forældre stadig modtager informationer fra skolen.

Ved ulykke, terror eller skoleoverfald (skoleskyderi)

- Begræns skadens omfang.
- Få børnene i sikkerhed.
- Yd førstehjælp.
- Ring 112.
- Kontakt skoleledelsen.

Skolens opgave

- Sender assistance til ulykkesstedet og evt. hospitalet.
- Sørger for hjemtransport af ikke-tilskadekomne.
- Er parat til at modtage eleverne og sammen lave en « fælles historie ».
- Kontakter forældrene.

Ledelsens opgaver

- Skaber om nødvendigt kontakt til krisepsykolog.
- Sørger for, at ingen børn kommer hjem til et tomt hus.
- Tager hånd om de involverede ansatte.
- Samler hurtigst muligt forældrene og giver dem den fælles historie.
- Sende kopi af mulige, akutte sorgreaktioner med hjem.
- Håndterer pressen.

Reaktioner i sorg- og krisesituationer

Sorgreaktioner hos børn

Ethvert menneskes sorg er unik. Det er reaktionerne også. Undersøgelser viser, at børn generelt gerne vil orienteres om sygdomsforløb. Derfor er snakken rigtig vigtig. Børnene skånes ikke ved at blive holdt udenfor. Kommunikation mellem forældre og barn eller lærer og barn skal være direkte, åben, men alderssvarende. Børnene har ret til at blive hørt og forstået, men har ikke pligt til at svare på de svære spørgsmål. Igennem barndommen er det afgørende, at voksne hjælper børn med at udvikle livskompetencer, som gør dem i stand til at reagere hensigtsmæssigt i svære situationer – skolen er kun en af disse ressourcer. Forældrene er den største og vigtigste. Derfor er det vigtigt at tale om døden, for når døden kommer, er det nemmere at tale om livet

Der kan være forældre, der ikke tør tale om døden og ”beskytter” deres børn. Et barns forståelse af døden skabes i høj grad af den familie, det er vokset op i. Der kan være store kulturelle og religiøse forskelle fra familie til familie, og selv om børnene er så små, at det ikke er forventeligt, at de forstår alle dødens aspekter, betyder det ikke, at man ikke skal tale om disse.

Akutte sorgreaktioner

- Chok og vantrø
- Forfærdelse og protest
- Apati og lammelse
- Fortsættelse af sædvanlig aktivitet

Sorgreaktioner hos børn *kan* være

- Angst
- Stærke minder
- Søvnforstyrrelser
- Tristhed, længsel og savn
- Vrede og opmærksomhedskrævende adfærd
- Skyld, selvbebrejdelser og skam
- Skolevanskeligheder
- Fysiske gener
- Aggression
- Følelse af at være anderledes
- Fantasier
- Fremtidspessimisme
- Spekulationer over årsag og mening

Planen revideres igen forår 2020. Ledelsen er ansvarlig for iværksættelse

Plan revideret forår 2018 i skolens personaleråd og skolebestyrelse.